

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2026. július 29., szerda

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indoklás a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyongvédelmi Hivatalról szóló 2026. évi XXXIV. törvényhez 514

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatalról szóló 2026. évi XXXIV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvény megalkotását az a felismerés indokolja, hogy a demokratikus újjáépítés folyamatában elengedhetetlen a közvagyonot érintő korábbi visszaélések, jogellenes vagyonszüntések és vagyonvesztések feltárása.

A közvagyon védelme a demokratikus jogállam egyik alapvető intézményi garanciája, ezért olyan szabályozási környezetet kell kialakítani, amely képes hatékonyan megelőzni, feltárni és szankcionálni a közvagyonnal való visszaéléseket.

A szabályozás kiindulópontja, hogy a közvagyon sérülékenysége nem csupán pénzügyi, hanem demokratikus kockázat is. Az elmúlt évtizedekben kialakult, rendszerszintű visszaélések feltárása nélkül nem teremthető meg a közbizalom helyreállításához szükséges átlátható és felelős állami működés. A törvény értelmében a múltbeli közvagyon-vesztések feltárása a demokratikus újjáépítés előfeltétele.

A törvény létrehozza a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatalt (a továbbiakban: NVVH), amely a közvagyon védelmének új, megerősített intézményi pillére. Az NVVH felállítását az a szükséglet indokolja, hogy a jogellenes vagyongyarapodás, a vagyonmentés és a közvagyon-vesztés elleni fellépés egységes, független és hatékony szervezeti keretek között valósuljon meg.

Az NVVH feladata a múltbeli visszaélések feltárása és a jövőbeni jogsértések megelőzése. A törvény ennek érdekében olyan feladat- és hatásköröket állapít meg az NVVH számára, amelyek biztosítják a közvagyon védelmének következetes és eredményes érvényesítését.

A törvény részletesen meghatározza az NVVH jogállását, szervezeti felépítését és függetlenségi garanciáit. A szabályozás célja, hogy az NVVH a közvagyon védelmében végzett tevékenységét politikai befolyástól mentesen, szakmai alapon, a jogállamiság követelményeinek megfelelően lássa el.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1–7. §

A törvény célja, hogy olyan jogi keretet hozzon létre, amely biztosítja a közvagyon védelméhez, a közvagyonnal való jogellenes gazdálkodás feltárásához és a vagyonvisszaszerzéshez szükséges feladatok hatékony ellátását az NVVH számára. A szabályozás indoka, hogy a közvagyon sérelmével összefüggő cselekmények megelőzése, feltárása és szankcionálása kiemelt közérdek, amelynek érvényesítéséhez olyan szervezetre van szükség, amely a közvagyon védelmére irányuló feladatokat egységes szemlélettel és megfelelő hatáskörökkel látja el. A törvény ezért rögzíti, hogy az NVVH a közvagyonnal való jogellenes gazdálkodással összefüggő ügyek feltárása, a bűncselekményből származó vagy azzal összefüggésben a közvagyon köréből kikerült vagyon azonosítása, biztosítása, értékének megóvása és visszaszerzése érdekében jár el. A jogkörök meghatározása azt szolgálja, hogy az NVVH a közvagyon sérelmével összefüggő ügyekben a feljelentés és eljáráskezdeményezés megalapozottságát biztosítani tudja, továbbá elősegítse az állami büntetőigény és a polgári jogi igények érvényesítését.

A törvény részletesen meghatározza az NVVH feladatait, amelyek a közvagyon köréből jogellenesen kikerült vagyon azonosítására és visszaszerzésére, valamint a közvagyonnal való gazdálkodás vizsgálatára terjednek ki. A feladatkör kiterjed a közvagyonra érintő vagyoni folyamatok, pénzmozgások, szerződéses láncok, tényleges tulajdonosi kapcsolatok és gazdasági összefüggések feltárására, amely a közvagyonnal való gazdálkodás átláthatóságát és ellenőrizhetőségét szolgálja. A szabályozás célja, hogy az NVVH képes legyen a közvagyonnal való gazdálkodás kockázatainak feltárására, elemzésére és értékelésére, valamint a kockázatok felmerülése esetén a közvagyon védelméhez szükséges intézkedések megtételére. A törvény felhatalmazza az NVVH-t arra is, hogy más szerv intézkedését vagy eljárását kezdeményezze, továbbá ellássa a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényben meghatározott bűnüldözési és igazságszolgáltatási közreműködői feladatokat.

A közvagyon körébe tartozó vagyon pontos meghatározása elengedhetetlen annak érdekében, hogy a közvagyonvédelmi vizsgálat minden releváns vagyonra kiterjedjen. A közvagyonnal való gazdálkodás fogalmának meghatározása biztosítja, hogy az NVVH tevékenysége a közvagyonnal való gazdálkodás teljes körére kiterjedjen.

A törvény az NVVH számára olyan eszközöket és hatásköröket biztosít, amelyek szükségesek feladatai megvalósításához. A közvagyonvédelmi kockázatértékelés, a közvagyonvédelmi vizsgálat és a közvagyonvédelmi felügyelet alá vonás lehetősége biztosítja, hogy az NVVH a közvagyon sérelmének megelőzésére és megszüntetésére irányuló intézkedéseket hatékonyan megalapozhassa és alkalmazhassa. Az NVVH keresetindítási joga a közérdek védelmét szolgáló jogi eszköz, amely az NVVH feladatkörének megerősítését célozza. A Magyar Nemzeti Bank függetlenségének garantálása érdekében a törvény rögzíti, hogy az NVVH hatásköre nem terjed ki a Magyar Nemzeti Bank törvényben meghatározott feladataira.

A büntetőeljárás jogkörök azt szolgálják, hogy az NVVH a közvagyon sérelmével összefüggő bűncselekmények esetén hatékonyan tudjon fellépni. Az előkészítő eljárás lefolytatása vagy felügyelete, a nyomozás irányítása, illetve lefolytatása, valamint a vádemelés és vádképviselés biztosítja, hogy a vagyonvédelmi célok a büntetőeljárásban is érvényesüljenek. A törvény az NVVH számára biztosítja, hogy a közvagyon sérelmével összefüggő ügyekben a büntetőeljárás teljes folyamata során érvényesíteni tudja az állami büntetőigényt.

A törvény meghatározza az NVVH működésének alapelveit, amelyek a törvényesség, függetlenség, objektivitás, pártatlanság, az alapvető jogok tiszteletben tartása, valamint a szükségesség és arányosság követelményeinek érvényesítését szolgálják, továbbá alapjogi felelős biztosítja, hogy az NVVH működése megfeleljen az alapjogi garanciáknak. A törvény az NVVH-val való együttműködési kötelezettséget ír elő az állami, önkormányzati és más személyek számára annak érdekében, hogy jogszabályban meghatározott módon biztosítsák a Hivatal eljárásának eredményességét.

A törvény lehetővé teszi, hogy az NVVH feladatkörét érintően – a függetlenség sérelme nélkül – korrupciómegelőzési, szakmai képzési, nemzetközi együttműködési és koordinációs tevékenységet lásson el. Ez biztosítja, hogy az NVVH tapasztalatai és elemzései szélesebb szakmai körben hasznosuljanak, és a közvagyon védelme összehangolt, hazai és nemzetközi szinten is megerősített keretek között valósuljon meg. Az együttműködési megállapodások lehetősége elősegíti a közvagyon védelmével kapcsolatos jó gyakorlatok átvételét és a szakmai tudás megosztását.

8–10. §

A szabályozás az NVVH jogállásának, költségvetési helyzetének és függetlenségének olyan kereteit határozza meg, amelyek biztosítják, hogy a szervezet a közvagyon védelmével összefüggő feladatkörét a jogszabályi előírásoknak megfelelően, külső befolyástól mentesen lássa el. Az NVVH fejezetet irányító szerve jogállással bíró központi költségvetési szervként való meghatározása azt a célt szolgálja, hogy a szervezet gazdálkodása és működése a központi költségvetés rendszerében önálló, elkülönült és átlátható módon valósuljon meg, amely a közvagyon védelmének állami feladatával összhangban biztosítja a szervezet megfelelő pénzügyi és szervezeti függetlenségét.

A törvény rögzíti, hogy az NVVH költségvetése a központi költségvetésben önálló fejezetet alkot, amelyet az NVVH elnöke állít össze, és amelyet a Kormány a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat részeként változtatás nélkül terjeszt az Országgyűlés elé. Ez a megoldás a szervezet pénzügyi autonómiáját erősíti, mivel kizárja a végrehajtó hatalom beavatkozását a költségvetési javaslat tartalmába. A költségvetés minimális szintjére vonatkozó előírás biztosítja, hogy az NVVH működési és felhalmozási kiadásai ne csökkenjenek az előző évben meghatározott szint alá, kivéve az átmeneti vagy egyszeri feladatváltozásokhoz kapcsolódó eseteket. A költségvetés

csökkentésének az NVVH hozzájárulásához kötése a szervezet pénzügyi függetlenségének további garanciája, amely a közvagyon védelmével összefüggő feladatok ellátásának stabilitását szolgálja.

A függetlenségre vonatkozó rendelkezések indoka, hogy az NVVH feladatkörei – különösen a közvagyon védelme, a közvagyonnal való jogellenes gazdálkodás feltárása és a vagyonvisszaszerzés – olyan jellegűek, amelyek megkövetelik az NVVH teljes szakmai és szervezeti autonómiáját. A törvény ezért kimondja, hogy az NVVH feladatainak ellátásában független, kizárólag a jogszabályoknak van alárendelve, feladatkörében más személy vagy szerv által nem utasítható. A feladatok kizárólag törvényben történő meghatározása biztosítja, hogy az NVVH működését ne befolyásolhassa semmilyen külső utasítás vagy elvárás. A rendelkezés, amely szerint az NVVH a feladatát más szervektől elkülönülten és minden illetéktelen befolyástól mentesen köteles ellátni, a szervezet szakmai integritását védi, és biztosítja, hogy a közvagyon védelmével összefüggő eljárásokban biztosított legyen a külső befolyástól való mentesség.

Az NVVH függetlensége csak akkor érvényesülhet teljes körűen, ha a szervezet munkatársai is kötelesek minden, illetéktelen befolyásolási kísérletet elhárítani. A törvény ezért előírja, hogy az ilyen befolyásolási kísérleteket a személyi állomány tagjai kötelesek visszautasítani, és a különösen súlyos vagy ismétlődő esetekről az NVVH elnöke köteles tájékoztatni az Országgyűlés feladatkörrel rendelkező bizottságát. Ez a mechanizmus biztosítja a demokratikus kontrollt és a szervezet függetlenségének parlamenti felügyeletét, amely a közvagyon védelmével összefüggő feladatok ellátásának átláthatóságát és jogszerűségét erősíti.

11–12. §

Az NVVH éves beszámolási kötelezettségére vonatkozó rendelkezések célja, hogy a szervezet működése és feladatellátása a közvagyon védelmével összefüggő állami tevékenységek körében folyamatos országgyűlési ellenőrzés alatt álljon. A törvény az Alaptörvényből következő beszámolási kötelezettség tartalmát fejt ki. A szabályozás előírja, hogy az NVVH elnöke az éves beszámolóját mely időpontig nyújthatja be az Országgyűlés részére, amely biztosítja a szervezet tevékenységének átláthatóságát. A beszámoló nyilvános jellegének előírása az NVVH működésének társadalmi ellenőrizhetőségét szolgálja.

A beszámoló tartalmára vonatkozó előírások azt a célt szolgálják, hogy az NVVH működésének lényeges adatai egységes szerkezetben kerüljenek bemutatásra.

A különösen jelentős, rendszerszintű kockázatok esetén előírt eseti tájékoztatási lehetőség indoka, hogy az NVVH feladatkörébe tartozó, a közvagyonnal való gazdálkodást érintő kiemelt kockázatok esetén az Országgyűlés feladatkörrel rendelkező bizottságai időben értesüljenek a közvagyon sérelmének megelőzését vagy megszüntetését érintő lényeges körülményekről, ezáltal biztosítva a parlamenti kontroll folyamatos érvényesülését.

13. §

A rendelkezés célja annak rögzítése, hogy az NVVH a jogállását és feladatkörét érintő jogszabályok előkészítésében intézményi szinten részt vegyen. A szabályozás indoka, hogy az NVVH feladatellátása során szerzett szakmai tapasztalatok és megállapítások a jogalkotási folyamatban közvetlenül érvényesülhessenek, különösen a közvagyon védelmét érintő normák kialakítása során. Ennek érdekében a törvény előírja, hogy az NVVH részére véleményezés céljából meg kell küldeni minden olyan jogszabálytervezetet, amely a szervezet jogállását vagy feladatkörét érinti, megfelelő határidő biztosításával, amely a véleményezési jog tényleges gyakorlását garantálja.

A rendelkezés továbbá rögzíti, hogy az NVVH a feladatellátásával összefüggő tapasztalatain alapuló megállapításaival, javaslataival és tanácsaival segíti az Országgyűlést, annak bizottságait, valamint a jogszabály-előkészítő tevékenységet folytató szerveket. Ennek indoka, hogy az NVVH – mint a közvagyonnal való gazdálkodás vizsgálatában, a közvagyonnal való jogellenes gazdálkodás feltárásában és a vagyonvisszaszerzésben központi szerepet betöltő szerv – olyan szakmai ismeretekkel és elemzési eredményekkel rendelkezik, amelyek a jogalkotás számára relevánsak és szükségesek lehetnek. A törvény ezért lehetővé teszi, hogy az NVVH javaslatot tegyen a közvagyon védelmét érintő jogalkotási lehetőségekre.

14. §

A szabályozás célja az NVVH vezetésére és belső irányítási struktúrájára vonatkozó olyan keretek megállapítása, amelyek biztosítják a szervezet törvényes, független és hatékony működését, valamint a közvagyon védelmével összefüggő feladatok ellátásának szervezeti stabilitását. A törvény rögzíti, hogy az NVVH-t az elnök vezeti. Az elnök munkáját több, meghatározott feladatkörrel rendelkező elnökhelyettes segíti, ami a szervezet feladatainak szakmai tagolását és a különböző tevékenységi területek önálló szakmai irányítását teszi lehetővé. Az elnökhelyettesek önálló felelősségű eljárási jogosultságának meghatározása a szervezet hatékony működését és az egyes feladatkörökben szükséges operatív döntéshozatal biztosítását szolgálja.

A törvény az NVVH elnökének felelősségi körét is meghatározza, amely kiterjed a szervezet törvényes, független, szakszerű és hatékony működésére, valamint a feladat- és hatáskörök gyakorlására. Az elnök önálló eljárási jogosultságai – így a munkaszervezet vezetése, a munkáltatói jogkörök gyakorlása, a szervezet képvisellete, az illetménypolitikai alapelvek meghatározása, valamint a közvagyon visszaszerzésével és védelmével kapcsolatos stratégiai feladatok ellátása – a szervezet működésének egységes irányítását és a vezetői felelősség érvényesülését biztosítják.

15–22. §

A szabályozás célja az NVVH vezető tisztségviselőinek megválasztására, jogállására, összeférhetetlenségi szabályaira, mentelmi jogára és juttatásaira vonatkozó olyan keretek megállapítása, amelyek biztosítják a szervezet függetlenségét, pártatlanságát és a közvagyon védelmével összefüggő feladatok ellátásának intézményi stabilitását.

A törvény rögzíti, hogy az NVVH elnökének és elnökhelyetteseinek személyére az Országgyűlés alkotmányügyi kérdésekkel foglalkozó állandó bizottsága tesz javaslatot, amely a megválasztási feltételek vizsgálata során működésébe tanácskozási joggal civil szervezetek képviselőit is bevonja. E rendelkezés indoka, hogy a jelölési eljárás átlátható, szakmai és társadalmi kontroll mellett történjen, erősítve az NVVH vezetésének legitimációját és a közvagyon védelmével összefüggő feladatok pártatlan ellátását. Ezzel összefüggésben a szabályozás rendezi az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény közjogi tisztségviselők jelölésére vonatkozó általános szabályaihoz való viszonyt is. Mivel az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (4)–(6) bekezdése a képviselőcsoportok javaslattételi jogán alapuló jelölési rendet tartalmaz, szükséges kimondani, hogy az NVVH elnökének és elnökhelyetteseinek bizottsági jelölése során e rendelkezéseket nem kell alkalmazni.

A megválasztás egyszeri jellegének előírása a vezetői tisztségek politikai és intézményi függetlenségét szolgálja, kizárva az újraválasztásból eredő befolyásolási kockázatokat. Lényeges, hogy a megbízás időtartama, illetve az Országgyűlés döntésével kapcsolatos szavazatarány alaptörvényi rendezést kap, ezért a jogalkotási követelményekkel összhangban annak megismétlésére a törvényben nem kerül sor.

A törvény meghatározza az NVVH elnökre és elnökhelyetteseire irányadó jogállási szabályokat. Az NVVH elnökre és elnökhelyetteseinek jogállására főszabály szerint a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni, ugyanakkor a törvény meghatároz eltérő szabályokat – ilyenek a büntetlen előéletre vonatkozó előírások –, és kiegészítő szakmai, képzettségi követelményeket. A megválasztási feltételek részletes rögzítése – így a büntetlen előéletre, a felsőfokú végzettségre és a hosszú szakmai gyakorlatra vonatkozó előírások – biztosítja, hogy az NVVH vezetését olyan személyek lássák el, akik a szervezet feladatköréhez szükséges képzettséggel és szakmai tapasztalattal rendelkeznek. A politikai tisztségek, párttagság és politikai alkalmazotti jogviszony kizárása a jelölést megelőző időszakban a vezetői függetlenség garanciája, amely megakadályozza, hogy az NVVH vezetése politikai befolyás alá kerüljön.

A vagyonynyilatkozati kötelezettség előírása a vezetői integritás és átláthatóság biztosítását szolgálja. A vagyonynyilatkozat megtagadása, elmulasztása vagy valótlan adat közlése összeférhetlenséget eredményez, amely a megbízás megszüntetéséhez vezet.

Az Integritás Hatóság vizsgálati jogosultságának rögzítése az NVVH vezetőinek vagyonynyilatkozatával összefüggésben az európai uniós integritási követelmények érvényesítését szolgálja. A vizsgálat eredményeként feltárt hiányosságok esetén alkalmazandó eljárási szabályok biztosítják, hogy a vezetői felelősség érvényesüljön, ugyanakkor a bírság kiszabása csak a jogsértés súlyához igazodóan történhessen úgy, hogy az figyelembe veszi az NVVH elnökének és elnökhelyetteseinek függetlenségét. Ennek megfelelően az Országgyűlés által

választott személyekre vonatkozó szabályozási modellt érvényesíti a törvény azzal, hogy a bírságolás lehetőségét az Országgyűlésnek (nem pedig az Integritás Hatóságnak) tartja fenn.

A megbízatás megszűnésére vonatkozó rendelkezések a vezetői tisztségek stabilitását és a feladatellátás folytonosságát szolgálják. A megszűnés eseteinek részletes meghatározása – így a megbízatási időtartam letelte, a lemondás, az összeférhetetlenség, a felmentés vagy a halál – biztosítja, hogy a vezetői jogviszony megszűnése egyértelmű és jogilag rendezett módon történjen. A felmentés szabályai garantálják, hogy a megbízatás megszüntetésére csak objektív, a feladatellátást érintő okok fennállása esetén kerülhet sor. Lényeges, hogy az Országgyűlés e döntéseit minősített, az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával hozza meg: e szabályok ugyanakkor – mivel házszabályi rendelkezések – az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvényben szerepelnek.

A juttatásokra és illetményekre vonatkozó rendelkezések az NVVH vezetői tisztségeinek sajátos felelősségéhez és függetlenségéhez igazodnak. A bírói illetményalaphoz kötött illetmények, valamint a miniszterrel és közigazgatási államtitkárral azonos juttatások biztosítják a tisztség méltányos díjazását és a vezetői függetlenséghez szükséges anyagi biztonságot. A vezetői pótszabadság előírása a tisztségek fokozott terheléséhez igazodó garancia.

Az összeférhetetlenségi szabályok célja, hogy az NVVH elnöke és elnökhelyettese a megbízatásuk alatt ne folytassanak olyan tevékenységet, amely alkalmas lenne a függetlenségük vagy pártatlanságuk veszélyeztetésére. A gazdasági társaságokban és egyéb szervezetekben való részvétel, vezető tisztségviselői és képviseleti jogviszony, valamint a kereső tevékenységek korlátozása a szervezet feladatkörének érzékenységre tekintettel szükséges, különösen a közvagyon védelmével összefüggő eljárások pártatlan lefolytatása érdekében.

A mentelmi jog biztosítása az NVVH vezetői számára az országgyűlési képviselőkével azonos védelem megadását jelenti, amely a tisztség függetlenségének garanciája. A mentelmi joggal kapcsolatos eljárási szabályok alkalmazása biztosítja, hogy a vezetők elleni eljárások csak a törvényben meghatározott garanciák mellett indulhassanak meg, megakadályozva a tisztség politikai vagy más jellegű befolyásolását. Itt is kiemелendő, hogy a közjogi hagyományoknak megfelelően a mentelmi joggal kapcsolatos döntés az Országgyűlést illeti, mégpedig a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának a szavazatával. E szabályok ugyanakkor – mivel házszabályi rendelkezések – ugyancsak az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvényben szerepelnek.

23–30. §

A szabályozás meghatározza az NVVH személyi állományára vonatkozó jogállási szabályokat. A törvény rögzíti, hogy az NVVH személyi állománya több, eltérő jogállású szolgálati viszonyból tevődik össze, ideértve a közszolgálati jogviszony alapján foglalkoztatott köztisztviselőket, a hivatásos szolgálati jogviszonyban, illetve az adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyban álló vezényelt és kirendelt személyeket, valamint az ügyészségi szolgálati jogviszonyban álló, az NVVH-hoz beosztott ügyészeket. E rendelkezés indoka, hogy az NVVH feladatköre – különösen a közvagyonnal való gazdálkodás vizsgálata, a közvagyonnal való jogellenes gazdálkodás feltárása és a vagyonvisszaszerzés – olyan összetett szakmai kompetenciákat igényel, amelyek csak és kizárólag több jogállási körből biztosíthatóak.

A jogviszonyokra vonatkozó szabályok meghatározzák, hogy a közszolgálati jogviszonyra a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény, az ügyészségi szolgálati jogviszonyra pedig a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Üjt.) rendelkezései irányadók, az NVVH sajátos feladatköréhez igazodó eltérésekkel.

A közszolgálati jogviszony pályázati úton tölthető be, amely biztosítja a szakmai alkalmasság és átláthatóság érvényesülését, ugyanakkor a pályázat mellőzésének lehetősége garantálja, hogy az NVVH sürgős vagy folyamatos feladatellátása ne szenvedjen hátrányt. Az ügyvédi tevékenység szüneteltetésére vonatkozó előírás a függetlenség és összeférhetetlenség garanciája, amely megakadályozza, hogy az NVVH-nál foglalkoztatott személy külső, gazdasági érdekből eredő befolyás alá kerüljön.

A közszolgálati munkaszerződésre és a vezénylési, kirendelési megállapodásokra vonatkozó rendelkezések célja, hogy az NVVH személyi állományának illetménye és juttatásai a jogviszony sajátosságaihoz igazodjanak. A szabályozás biztosítja, hogy a vezényelt vagy kirendelt személy illetménye ne csökkenjen a korábbi jogviszonyában megillető összeghez képest. A beosztott ügyészek illetményére vonatkozó szabályok ugyanezt

a garanciát biztosítják. A törvény rögzíti, hogy az NVVH nem tartozik a közigazgatási személyügyi adatszolgáltatási körbe, amely a szervezet függetlenségét és sajátos jogállását erősíti. A személyi állomány vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettsége az integritási követelmények érvényesítését szolgálja.

A személyi állomány tagjaira vonatkozó integritási és összeférhetetlenségi szabályok célja, hogy az NVVH feladatköre – különösen a közvagyon védelme – során ne merülhessen fel olyan személyes, gazdasági, politikai vagy más érdek, amely a pártatlan és befolyástól mentes eljárást veszélyeztetné. A bejelentési kötelezettségek, az adatok megőrzésére vonatkozó előírások és a személyes érintettség kizárása mind a szervezet integritását és a közbizalom fenntartását szolgálják. A jogviszony megszűnését követő eljárási tilalom biztosítja, hogy az NVVH-nál megismert adatok és ügyek ne kerüljenek felhasználásra olyan eljárásokban, amelyekben a volt munkavállaló részvétele összeférhetetlenséget eredményezne.

A büntetőeljárás feladatok ellátására vonatkozó rendelkezések rögzítik, hogy az NVVH hatáskörében kizárólag a beosztott ügyész, a rendvédelmi szervtől vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivaltól vezényelt személy, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivaltól kirendelt pénzügyi nyomozó járhat el, a vádemelés és vádképviselet pedig kizárólag a beosztott ügyész feladata. E szabályok célja a büntetőeljárás feladatok szakmai és jogállási garanciáinak biztosítása. A polgári és közigazgatási bírósági eljárásokban az NVVH képviselőjére kamarai jogtanácsos vagy beosztott ügyész jogosult, amely a szervezet jogi képviseletének szakmai színvonalát és jogszerűségét biztosítja.

31–33. §

Az NVVH közvagyonvédelmi kockázatértékelési tevékenysége biztosítja a közvagyonnal való gazdálkodás vizsgálatának átlátható, objektív és szakmai szempontok nyugvó megalapozását. A törvény rögzíti, hogy az NVVH közvagyonvédelmi kockázatértékelést folytat, amelynek célja a közvagyonnal való gazdálkodással összefüggő egyedi és rendszerszintű kockázatok, problémák, valamint a kezelésükre rendelkezésre álló eszközök és hiányosságok azonosítása. A közvagyon védelme csak akkor biztosítható hatékonyan, ha a kockázatok feltárása módszertanilag megalapozott, egységes és a szervezet feladatköréhez igazodó keretek között történik.

A törvény kimondja, hogy a közvagyonvédelmi kockázatértékelés nem minősül közigazgatási hatósági eljárásnak, nem állapíthat meg jogsértést, felelősséget vagy fizetési kötelezettséget, és nem szolgálhat szankció közvetlen alapjául. E szabály célja a közvagyonvédelmi kockázatértékelés elemző jellegének egyértelmű rögzítése. A közvagyonvédelmi kockázatértékelés eredménye megalapozhatja közvagyonvédelmi vizsgálat megindítását.

A módszertan közzétételére vonatkozó előírás a transzparencia és az objektív ügy kiválasztás garanciája. A közzétett módszertan tartalmazza a közvagyonvédelmi kockázatértékelés célját, elveit, fő kockázati területeit, valamint az értékelés során figyelembe vehető adatok és jelzések típusait. A törvény ugyanakkor biztosítja, hogy a módszertan közzététele ne eredményezze az NVVH döntés-előkészítő elemzéseinek, egyedi ügy kiválasztási megállapításainak vagy belső munkairatainak megismerhetővé válását, és ne veszélyeztesse folyamatban lévő vagy tervezett közvagyonvédelmi vizsgálatok eredményességét.

A törvény kiemelt kockázatként határozza meg azt az esetet, amikor egy a közbeszerzésekről szóló törvény szerinti gazdasági szereplő és a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti kapcsolt vállalkozása nettó árbevételének meghatározó része közpénzből, közbeszerzési vagy koncessziós eljárásból, védelmi és biztonsági célú beszerzésből, közhatalmi szerv versenyeztetési eljárásából, támogatásból, állami vagy európai uniós forrásból származik. Ezekhez a bevételekhez hozzászámítandó az állam által garantált hitel összege is, amelyet e gazdasági szereplők megkapnak, megkaptak. A törvény egyértelműen megállapítja a nettó árbevétel számítási szabályait. E rendelkezés indoka, hogy az ilyen gazdasági szereplők tevékenysége a közvagyon felhasználásának koncentrációja miatt fokozott kockázatot hordozhat, amely indokoltá teszi az NVVH részéről a kiemelt figyelmet és a kockázatértékelés során történő külön vizsgálatot. A szabályozás ezzel biztosítja, hogy a közpénzek felhasználásának jelentős koncentrációja ne maradjon ellenőrzés nélkül, és a közvagyon védelmének intézményi garanciái megfelelően érvényesüljenek.

34–49. §

A szabályozás célja, hogy az NVVH közvagyonvédelmi vizsgálati tevékenységére olyan részletes keretet állapítson meg, amely biztosítja a közvagyon védelmével összefüggő állami feladatok ellátásának átláthatóságát, szakmai megalapozottságát és jogszerűségét, ugyanakkor egyértelműen elhatárolja a közvagyonvédelmi vizsgálati

tevékenységet a közigazgatási hatósági eljárásoktól. A törvény rögzíti, hogy a közvagyonvédelmi vizsgálat – a bírság kiszabására irányuló eljárás kivételével – nem minősül közigazgatási hatósági eljárásnak, és a vizsgálati tevékenységgel összefüggésben közigazgatási pernek nincs helye. Ez a rendelkezés figyelemmel van arra, hogy önmagában a közvagyonvédelmi vizsgálat jogalakító jellegű döntéssel nem jár: az ilyen jellegű döntéseket az NVVH más eljárásban hozza meg, amelyek tekintetében a teljes és általános jogorvoslati spektrum az érintettek rendelkezésére áll. A közvagyonvédelmi vizsgálat a közvagyon védelme érdekében megtehető intézkedésekhez szükséges tényfeltárás biztosítja.

A közvagyonvédelmi vizsgálat megindítására és tartalmi követelményeire vonatkozó szabályok célja, hogy a vizsgálat jogalapja, tárgya, célja, időszaka, irányai és a vizsgálati cselekmények köre egyértelműen meghatározott legyen, biztosítva a vizsgálat átláthatóságát és jogszerűségét. A határidőkre vonatkozó rendelkezések – a vizsgálat befejezésére előírt határidő, valamint annak indokolt esetben történő meghosszabbításának lehetősége – a vizsgálati tevékenység ésszerű időn belüli lefolytatását szolgálják, ugyanakkor figyelembe veszik az ügyek összetettségét és az NVVH feladatkörének sajátosságait. A közvagyonvédelmi vizsgálat lezárására vonatkozó szabályok biztosítják, hogy az NVVH csak új tény vagy adat felmerülése esetén indíthasson azonos tárgyú új vizsgálatot, megelőzve a vizsgálati jogkör indokolatlan ismételt gyakorlását.

A vizsgálati tárgykörök széles körű meghatározása azt szolgálja, hogy az NVVH a közvagyonnal való gazdálkodás teljes spektrumát vizsgálhassa.

A vizsgálati cselekményekre vonatkozó részletes szabályok – így az adat- és iratkérés, iratbetekintés, helyszíni vizsgálat, elektronikus adatmentés, nyilatkozattétel, szakértő bevonása – biztosítják, hogy az NVVH a releváns körülményeket feltárhassa, ugyanakkor a vizsgálati cselekmények arányosságát és az érintettek jogainak tiszteletben tartását is garantálják. Az együttműködési kötelezettségre vonatkozó rendelkezések meghatározzák azon szervezetek és személyek körét, akik kötelesek a vizsgálatban közreműködni, és rögzítik, hogy az együttműködési kötelezettség teljesítésére arányos határidőt kell biztosítani. A határozatokra és kézbesítésre vonatkozó szabályok az általános közigazgatási rendtartás rendelkezéseire utalnak, biztosítva a vizsgálati eljárás jogszerűségét.

Az együttműködési kötelezettség megszegésére vonatkozó szabályok részletesen meghatározzák a kötelezettségszegés eseteit, biztosítva, hogy az NVVH közvagyonvédelmi vizsgálati tevékenysége ne legyen akadályozható. A megtagadási jogokra vonatkozó rendelkezések – így az önvádra kötelezés tilalma, a minősített adatok védelme, valamint az ügyvédi titokra és a közjegyzői titokra vonatkozó szabályok – az érintettek alapvető jogainak védelmét szolgálják. A szabályozás egyértelműen rögzíti, hogy az együttműködésre kötelezett a közvagyonvédelmi vizsgálatához szükséges körben a döntés megalapozását szolgáló adatot, üzleti titkot, banktitkot, fizetési titkot, értékpapírtitkot, biztosítási titkot, adótitkot, vámtitkot, hivatásbeli titkot vagy más törvény által védett adatot feltárhatja. A szabályozás megteremti az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvénnyel való összhangot, továbbá biztosítja, hogy a közjegyzői titok az ügyvédi titokhoz hasonlóan védett megítélés alá essen.

A bírság kiszabására vonatkozó rendelkezések célja, hogy az NVVH az együttműködési kötelezettség szándékos megszegése esetén hatékony jogkövetkezményt alkalmazhasson. A bírság összege a kötelezett jogállásához igazodik, és ismételten is kiszabható, ha a kötelezett továbbra sem teljesíti kötelezettségét. A szabályozás egyértelművé teszi, hogy az NVVH bírságot akkor szabhat ki, ha az együttműködési kötelezettséget megalapozó felhívás vagy vizsgálati cselekmény jogszerű, szükséges és arányos volt. A bírság kiszabása nem mentesít az együttműködési kötelezettség alól, és a bírság a központi költségvetés bevételeit képezi.

Ha a vizsgálati cselekmény lefolytatásához helyismeret, technikai hozzáférés vagy ágazati ellenőrzési jogosultság szükséges, a szabályozás lehetővé teszi, hogy az NVVH más állami, önkormányzati, ellenőrzési, felügyeleti, támogatáskezelő vagy hatósági szervet kérjen fel, annak érdekében, hogy a saját eljárására irányadó szabályok szerint az NVVH részére közreműködést biztosítson. A nem teljesített felkéréssel összefüggésben az NVVH mulasztási pert indíthat.

Az NVVH a vizsgálat során feltárt körülmények alapján közvagyonvédelmi intézkedést tehet, amely a vizsgálati tevékenység céljának – a közvagyon védelmének – érvényesítését szolgálja.

50–52. §

A közvagyonvédelmi felügyelet biztosítja a közvagyon védelmének hatékony érvényesítését, különösen azokban az esetekben, amikor a közvagyon sérelmének kockázata a gazdálkodó szervezet működésében közvetlenül fennáll.

A törvény rögzíti, hogy az NVVH közigazgatási hatósági eljárásban közvagyonvédelmi felügyelet alá vonhat gazdálkodó szervezetet, amely intézmény a közvagyon megóvását szolgáló, átmeneti jellegű, preventív eszköz. A közvagyonvédelmi felügyelet elrendelésének és megszüntetésének közzététele a Céglőnyben és az NVVH honlapján a transzparencia és a jogbiztonság garanciája, biztosítva, hogy a gazdálkodó szervezet jogi helyzete minden érintett számára egyértelműen megismerhető legyen.

A közvagyonvédelmi felügyelet elrendelésének konjunktív feltételei azt szolgálják, hogy a közvagyonvédelmi felügyelet csak kivételesen indokolt esetben kerüljön alkalmazásra. A közvagyonvédelmi felügyelet felülvizsgálatára és megszüntetésére vonatkozó szabályok biztosítják, hogy a közvagyonvédelmi felügyelet fennállása ne haladja meg a szükséges időtartamot, és a közvagyonvédelmi felügyelet fenntartása csak akkor történjen meg, ha az a közvagyon védelme érdekében elengedhetetlen. A hathavi felülvizsgálati kötelezettség a felügyelet arányosságának és időbeli korlátjának garanciája.

A közvagyonvédelmi felügyeleti jogkör gyakorlására kijelölt közpénzügyi elnökhelyettes feladatai – a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetének áttekintése, működésének figyelemmel kísérése, valamint szükség esetén felügyeleti intézkedések megtétele – a közvagyon megóvását szolgáló, célhoz kötött beavatkozást biztosítanak. A felügyeleti intézkedések körének meghatározása az NVVH hatósági határozatában biztosítja, hogy a felügyelő csak a közvagyonvédelmi célhoz szükséges és arányos intézkedéseket gyakorolhassa. Az ellenjegyzési jog és a legfőbb döntéshozó szerv hatáskörébe tartozó ügyekben való döntéshozatal a közvagyon sérelmének megelőzését szolgálja. Az ellenjegyzés hiányában tett vagyoni kötelezettségvállalás semmis.

A felügyelő döntéseinek írásbeli tájékoztatási kötelezettsége biztosítja a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőinek és felügyelőbizottságának folyamatos tájékoztatását, amely a jogbiztonság és az átláthatóság garanciája.

A kártalanítási szabály rögzíti, hogy az állam köteles megtéríteni a gazdálkodó szervezet vagy tulajdonosa ténylegesen felmerült kárát, ha az a felügyelő olyan döntésének végrehajtásából ered, amelyet a bíróság utóbb megsemmisített. E rendelkezés indoka, hogy a közvagyonvédelmi felügyelet gyakorlása során az állam beavatkozása ne eredményezzen indokolatlan vagyoni hátrányt, és a felügyeleti intézkedések jogszerűségének utólagos bírói kontrollja mellett a gazdálkodó szervezet vagyoni érdekei megfelelő védelemben részesüljenek.

53–57. §

A törvény rögzíti, hogy ha a közvagyonvédelmi vizsgálat alapján más szerv – így különösen hatóság, ellenőrző vagy felügyeleti szerv, tulajdonosi joggyakorló vagy bíróság – eljárása indokolt, az NVVH köteles az érintett szerv eljárását kezdeményezni, és részére a szükséges adatokat, iratokat és javaslatokat továbbítani. E rendelkezés indoka, hogy a közvagyon védelme érdekében a vizsgálat során feltárt körülmények ne maradjanak következmények nélkül, és az NVVH által feltárt tények a megfelelő hatáskörű szerv eljárásában érvényesüljenek.

A büntetőeljárás feladatokról vonatkozó szabályok célja annak biztosítása, hogy az NVVH a közvagyon sérelmével összefüggő bűncselekmények esetén a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény rendelkezéseivel összhangban járjon el. A törvény kimondja, hogy ha a közvagyonvédelmi vizsgálat során olyan adat merül fel, amely előkészítő eljárás vagy nyomozás megindítását teszi szükségessé, az NVVH köteles intézkedni. Ha a bűncselekmény gyanúja fennáll, és a büntetőeljárás lefolytatása az NVVH hatáskörébe tartozik, a szervezet saját hatáskörben dönt a büntetőeljárás megindításáról vagy mellőzéséről. Ha a büntetőeljárás nem az NVVH hatáskörébe tartozik, vagy a szervezet saját hatáskörben nem indítja meg, feljelentést tesz, és kezdeményezi a szükséges vagyonbiztosítási vagy más eljárási cselekményt. E szabályok indoka, hogy a közvagyon sérelmével összefüggő bűncselekmények esetén a büntetőeljárás megindítása ne késlekedjen, és a vagyonbiztosítási intézkedések időben megtörténjenek.

A törvény meghatározza az NVVH felhívási jogkörét is, amely alapján a szervezet eljárás megindítására hívhatja fel az államháztartás alrendszereiből származó vagy európai uniós források felhasználásának ellenőrzésére hatáskörrel rendelkező szerveket. A felhívás alapján az érintett szerv köteles hivatalból megindítani az eljárást, és azt csak

jogszabályba ütközés esetén utasíthatja vissza. Az NVVH ügyféli jogállása biztosítja, hogy a szervezet az eljárásban érdemben részt vehessen, és a közvagyon védelmével összefüggő érdekeket képviselhesse.

A törvényességi felügyeleti feladatokra vonatkozó rendelkezések célja, hogy az NVVH – törvényben meghatározott esetekben és módon – fellépessen a közvagyonra és a közvagyonnal való gazdálkodásra vonatkozó jogszabályok megsértése esetén. A szabályozás az ügyészségről szóló törvény megfelelő alkalmazását írja elő, azzal, hogy ügyészen az NVVH-t kell érteni. Ezzel a jogalkotó biztosítja, hogy az NVVH a közvagyon védelmével összefüggő törvényességi felügyeleti eszközöket az ügyészséghez hasonló garanciák mellett gyakorolhassa. A törvény szerinti keretszabály lehetőséget biztosít arra, hogy az Országgyűlés döntése szerint a tényleges beavatkozási esetköröket az ágazati törvényekben megállapítsa.

A szabályozás az NVVH számára biztosítja az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 29. § (1)–(5) bekezdésében meghatározott hatáskörök gyakorlását, amelynek célja, hogy az NVVH a közvagyonra érintő jogsértő hatósági döntésekkel szemben közvetlenül fellépessen. Az NVVH – az ügyész jogállásához igazodó módon – ellenőrizheti a közigazgatási hatóságok és más jogvitát elbíráló szervek jogerős, végleges vagy végrehajtható döntéseinek törvényességét, és a közérdek sérelme esetén a jogsértés megszüntetésére irányuló felhívással élhet. A felhívás lehetővé teszi a jogellenes döntés végrehajtásának azonnali felfüggesztését, amely különösen indokolt a közvagyon védelme érdekében, mivel a jogsértő állapot fenntartása további vagyoni hátrányt okozhat. Az NVVH a felhívást közvetlenül a döntést hozó szervhez nyújtja be, és ha az nem vezet eredményre, jogosult a jogsértő döntést bíróság előtt megtámadni. A szabályozás ezzel olyan jogvédelmi mechanizmust hoz létre, amelyben az NVVH a vizsgálati és felügyeleti eszközök mellett az ügyészi jogkörökhöz igazodó, közvetlen jogorvoslati jogosultsággal is rendelkezik, biztosítva, hogy a közvagyon sérelmét okozó jogellenes hatósági döntések ne maradjanak következmények nélkül.

58–62. §

A szabályozás rögzíti, hogy az NVVH jogosult mindazon adatok, iratok és információk megismerésére, igénylésére, összekapcsolására, elemzésére és kezelésére, amelyek a közvagyonvédelmi vizsgálat eredményes lefolytatásához szükségesek. E rendelkezés indoka, hogy a közvagyon védelme csak akkor biztosítható, ha a közvagyonvédelmi vizsgálat tárgyához kapcsolódó releváns adatok teljeskörűen feltárhatók. A törvény ugyanakkor előírja, hogy e jogosultság gyakorlása kizárólag a hatáskör gyakorlásához szükséges körben és a célhoz kötöttség, valamint az arányosság követelményének megfelelő mértékben és időtartamban történhet, amely az adatkezelés jogszerűségének és korlátozott jellegének garanciája.

Az általános adatvédelmi rendelet 23. cikke szerint az adatkezelőre vagy adatfeldolgozóra alkalmazandó uniós vagy tagállami jog jogalkotási intézkedésekkel korlátozhatja az érintetti jogok gyakorlását, ha a korlátozás tiszteltetben tartja az alapvető jogok és szabadságok lényeges tartalmát, valamint ha az a 23. cikk (1) bekezdés a)–j) pontja szerinti okok valamelyike alapján szükséges és arányos. A javaslat meghatározza, hogy az NVVH közvagyonvédelmi vizsgálatában az általános adatvédelmi rendelet szerint az érintettet megillető jogok gyakorlása késleltethető, a tájékoztatás tartalmát korlátozható vagy a tájékoztatást mellőzhető, ha ezen intézkedés az NVVH közvagyonvédelmi vizsgálatának sikeres – és külső befolyástól mentes – lefolytatásához elengedhetetlenül szükséges. A korlátozás alapját az általános adatvédelmi rendelet 23. cikk (1) bekezdés e), illetve h) pontja alapozza meg, az továbbá esetről esetre történő mérlegelést – és megfelelő, ugyanakkor az NVVH tevékenységét egyébként nem felfedő indokolást – tesz szükségessé, így az e korlátozás az adatvédelmi rendelkezésekkel összhangban áll. A korlátozással szemben az általános adatvédelmi rendelet által biztosított jogorvoslatok – hatósághoz és bírósághoz fordulás – vehetők igénybe.

A személyes adatok és védett adatok kezelésére vonatkozó rendelkezések célja, hogy az NVVH a közvagyonvédelmi vizsgálat során és az azt esetlegesen követő közvagyonvédelmi intézkedés lefolytatása során csak a szükséges mértékben kezelje az érintettek személyes adatait, valamint az üzleti titkot, banktitkot, fizetési titkot, értékpapírtitkot, biztosítási titkot, adótitkot, vámtitkot, hivatásbeli titkot vagy más törvény által védett adatot. A törvény előírja, hogy az ilyen adatokhoz csak olyan személyi állomány tagja férhet hozzá, akinek feladatellátása ezt szükségessé teszi, és aki megfelel a jogszabályi és titokvédelmi követelményeknek. Az adatkezelés elkülönített, hozzáférési jogosultság alapján történő, naplózott módja az adatbiztonság garanciája.

A minősített adatok megismerésére vonatkozó szabályok biztosítják, hogy az NVVH személyi állománya – a minősített adat védelméről szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően – a közvagyonvédelmi vizsgálat

lefolytatásához szükséges minősített adatokat megismerhesse, arról kivonatot vagy másolatot készíthessen, és azokat birtokában tarthassa. E rendelkezés indoka, hogy a közvagyonvédelmi vizsgálat sok esetben olyan adatokat érint, amelyek minősített adatnak minősülnek, és ezek megismerése nélkül a közvagyonvédelmi vizsgálat nem lenne eredményesen lefolytatható.

A törvény részletesen meghatározza az NVVH iratbetekintési jogosultságát, amely kiterjed minden olyan iratra, szerződésre, döntés megalapozását szolgáló adatra, jegyzőkönyvre, közbeszerzési vagy támogatási dokumentumra, elszámolásra, koncessziós vagy vagyonkezelési iratra, nyilvántartási adatra és elektronikus adatállományra, amely a közvagyonnal való gazdálkodással összefügg. Az iratbetekintési jogosultság magában foglalja a szükséges mértékű másolatkészítést, az irat eredetének és teljességének ellenőrzéséhez szükséges technikai adatok megismerését, valamint – kivételes esetben – az eredeti irat vagy adathordozó átvételét. Az eredeti irat átvételére vonatkozó garanciális szabályok biztosítják, hogy az NVVH csak akkor éljen e lehetőséggel, ha a közvagyonvédelmi vizsgálat célja más módon nem érhető el, és az irat visszaszolgáltatására a lehető legrövidebb időn belül sor kerül.

A törvény rögzíti, hogy az NVVH a közvagyonvédelmi vizsgálat során birtokába került iratokat és adatállományokat kizárólag a közvagyonvédelmi vizsgálat céljából kezelheti, és köteles biztosítani azok sértetlenségét, változatlanságát, hozzáférhetőségét és visszakereshetőségét. E rendelkezés indoka az adatbiztonság és az eljárási integritás garantálása.

Az elektronikus adatállományokhoz és informatikai rendszerekhez való hozzáférésre vonatkozó szabályok biztosítják, hogy az NVVH a közvagyonvédelmi vizsgálat lefolytatásához szükséges mértékben megismerhesse az elektronikus adatbázisok, nyilvántartások, ügyviteli és iratkezelő rendszerek, közbeszerzési és támogatáskezelő rendszerek, pénzügyi rendszerek és vagyonnyilvántartások adatait. A törvény lehetővé teszi, hogy az NVVH törvényben meghatározott nyilvántartásokból adatot igényeljen, azokhoz közvetlen elektronikus hozzáférést kérjen, vagy adatkapcsolatot alakítson ki, amely a vizsgálati tevékenység hatékonyságát szolgálja.

A közvagyonvédelmi vizsgálat során beszerzett adatok felhasználására vonatkozó szabályok biztosítják, hogy az NVVH a közvagyonvédelmi vizsgálat eredményeként megismert adatokat a büntetőeljárásban a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény rendelkezései szerint használhassa fel, valamint hogy az adatokat a szervezet más feladat- és hatáskörébe tartozó eljárásokban – így különösen a közvagyonvédelmi felügyelet alá vonás, a közérdekekben okozott sérelem megszüntetése érdekében indított kereset vagy más hatósági eljárás során – is felhasználhassa. A további adatkezelésre az adott eljárásra irányadó törvényi rendelkezések alkalmazandóak.

63–64. §

A hatálybalépés időpontja és az átmeneti rendelkezés biztosítja, hogy az NVVH felállítása és személyi állományának kiválasztása a lehető leghamarabb megtörténjen.

Ugyanakkor minden olyan rendelkezésnek, ami az igazságszolgáltatási rendszert érinti, továbbá a koherencia érdekében az ezekkel összefüggő rendelkezéseknek, a kihirdetést követő 61. napon szükséges hatályba lépnie a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 103. § (4b) bekezdése alapján.

A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 38/B. § (5) bekezdése alapján a bírságfizetési kötelezettséget megállapító jogszabály kihirdetése és hatálybalépése között legalább 15 napnak el kell telnie.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 9. § (3) bekezdése alapján a még hatályba nem lépett törvények szövegének eltérő szöveggel történő hatálybalépése esetén a hatálybalépés időpontját úgy kell meghatározni, hogy az megegyezzen azzal az időponttal, amikor a kihirdetett, de még hatályba nem lépett jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés hatályba lépett volna.

A hatályba léptető rendelkezések emellett összhangot teremtenek más kapcsolódó hatálybalépési időpontokkal.

65–67. §

Sarkalatosági záradék.

68–177. §, 182–184. §, 189–191. §, 199–210. §, 219–225. §, 227–255. §, 261–267. §, 277–281. §, 301–302. §, 311–354. §, 1–4. melléklet

Az NVVH feladatai a büntetőeljárásban az ügyészség bizonyos feladatait képezik le, ennek megfelelően a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényen kívül – ahol ezt átfogó rendelkezések szabályozzák – a jogrendszerben az ügyészség mellett kimondottan is szükséges megjeleníteni az NVVH-t is a releváns helyeken, a jogintézmény működőképességének biztosítása érdekében.

Továbbá az NVVH működésével, jogállásával, személyi állományával és jogrendszerben elfoglalt helyzetével összefüggésben szükséges az ágazati joganyagnak az NVVH-ra vonatkozó szabályozással összhangban történő módosítása.

178–181. §

A törvény alapján az NVVH tevékenysége tekintetében az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény szerinti kontroll érvényesül. Az alapvető jogok biztos a törvény alapján vizsgálhatja az NVVH tevékenységével vagy mulasztásával összefüggő visszaességek. Az alapvető jogok biztosáról szóló törvény szerinti kontrollmechanizmus alól az NVVH vádképviselési tevékenysége jelent kivételt (hasonlóan az ügyészségnél alkalmazott szabályrendszerhez), hiszen ezen tevékenység tekintetében a visszaesség vizsgálata az eddig gyakorlattal összefüggő konszenzus alapján nem valósítható meg.

185–188. §

A törvény mindazon esetben, ahol a legfőbb ügyész eljáráskezdemenyezési jogkörét rögzítette az Alkotmánybírósságról szóló 2011. évi CLI. törvényben, ugyanazon jogköröket biztosítja az NVVH elnöke részére is. A törvény ezen szabályozási koncepciója összhangban van az Alaptörvény tizenhetedik módosításával, amely az Alaptörvény szövegében ugyanezen logikai modell mentén szabályozott.

192–198. §

A módosítás célja, hogy az NVVH hatékony működését elősegítse azáltal, hogy az ügyészség szervezetén belül megteremti az NVVH-ba beosztott ügyészek jogállásának, feladatellátásának és javadalmazásának egységes, törvényi szintű szabályozását. A szabályozás biztosítja, hogy az NVVH feladatkörei ellátásához szükséges ügyészi szakértelem rendelkezésre álljon, ugyanakkor az ügyészség alkotmányos működése és feladatellátása ne sérüljön.

Önálló alcím szabályozza az NVVH-ba beosztott ügyész jogintézményét. A szabályozás lehetővé teszi, hogy az NVVH elnöke kezdeményezze ügyészek beosztását a Hivatalba, amelyet a legfőbb ügyész – az ügyész hozzájárulásával – teljesít. A rendelkezések egyensúlyt teremtenek az NVVH szakmai igényei és az ügyészség működési szükségletei között: ha a beosztás veszélyeztetné az ügyészség feladatellátását, a legfőbb ügyész jelzéssel élhet, ugyanakkor a végső döntés az NVVH elnökének fenntartott kezdeményezéséhez igazodik.

A beosztott ügyész megtartja ügyészi tisztségét, azonban ügyészi jogkört nem gyakorol, kizárólag az NVVH törvényben meghatározott feladatkörében jár el. A javadalmazási szabályok biztosítják, hogy a beosztott ügyész díjazása ne legyen kedvezőtlenebb az ügyészségi illetményénél, és igazodjon az NVVH személyi állományára vonatkozó rendelkezésekhez.

Az igazságügyért felelős minisztériumba és az NVVH-ba beosztott ügyész, ha a beosztásáig az ügyészi szervezetben vezetői tisztséget töltött be, egyértelmű, hogy az e tisztséggel járó feladatokat nem tudja ellátni. Erre tekintettel a módosítás az egyértelmű szabályozás és az egységes jogalkalmazás érdekében mind az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba, illetve az NVVH-ba beosztott ügyész esetében rögzíti, hogy ügyészi szervezetben betöltött ügyészségi vezetői megbízatása, illetve kinevezése megszűnik a beosztása kezdőnapját megelőző nappal.

A vezetői irányítás és utasítási jogkör egyértelmű meghatározása biztosítja az NVVH szervezeti működésének egységességét, míg a fegyelmi jogkör gyakorlása továbbra is a legfőbb ügyész hatáskörében marad, a kezdeményezési jog z NVVH elnökét illeti meg.

A beosztás megszüntetésére kizárólag az ügyész kérelmére vagy az NVVH elnökének indítványára kerülhet sor, ezzel biztosítva a beosztás stabilitását és az NVVH működésének kiszámíthatóságát. A beosztás megszűnését követően az ügyészt pályázat nélkül kell tényleges ügyészi álláshelyre kinevezni, az NVVH-ba történő beosztását megelőző vagy azzal azonos szintű szolgálati helyre. Ez garantálja az ügyészi életpálya folyamatosságát és az ügyész személyes körülményeinek figyelembevételét.

A szabályozás rögzíti, hogy az NVVH elnökhelyettesévé választott ügyészre vonatkozó speciális szabályokat is, aki megválasztásával automatikusan NVVH-ba beosztott ügyésszé válik. A beosztás fennállása az elnökhelyettesi megbízatás időtartamához igazodik.

A beosztott ügyész elnökhelyettes havi illetménye a bírói illetményalap öt és félszerese, továbbá őt a közigazgatási államtitkárral azonos juttatások illetik meg. Erre tekintettel a javadalmazására főszabály szerint nem vonatkoznak az Üjt. szabályai. Ugyanakkor indokolt, hogy az elnökhelyettesként beosztott ügyész is részesüljön az Üjt. szerint járó jubileumi jutalomban és megkapja – ugyan címpótlék fizetése nélkül – az Üjt. alapján neki járó címet. Indokolt továbbá, hogy részesüljön a kiküldetés esetén járó juttatásokban, cafeteria juttatásban, lakhatási támogatásban és egyéb az Üjt. alapján járó szociális jellegű juttatásokban, valamint az esetében is alkalmazhatók legyenek a készfizetői kezességre vonatkozó szabályok. A fenti javadalmazások az elnökhelyettes beosztott ügyészt is megilletik a módosító javaslat szerinti, az Üjt. 77. § (1) bekezdésének módosítása alapján.

A szabályozás az Üjt. 77. § (3) bekezdésében rögzíti, hogy a szakmai vezetői álláshelyen foglalkoztatott beosztott ügyész esetében, a vezetői pótlék tekintetében ugyanazok a szabályok érvényesülnek mind az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba beosztott ügyészre, mind az NVVH-ba beosztott ügyészre.

A beosztott ügyészek közül a legfőbb ügyészségi ügyészek helyzete eltérő a következők szerint. Az Üjt. 59. § (2) bekezdése szerint a legfőbb ügyészségi ügyész kivételével az ügyész illetménye alapilletményből, továbbá az e törvényben meghatározott pótlékból tevődik össze. A fentiek alapján a legfőbb ügyészségi ügyész nem jogosult pótlékokra. Ennek oka, hogy a legfőbb ügyészségi ügyész illetménye a kúriai bíró illetményével azonos, ami pedig a Kúria elnöke illetményének 60 százaléka.

Erre tekintettel az Üjt. belső koherenciájának megőrzése érdekében a szabályozás az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumba és az NVVH-ba beosztott legfőbb ügyészségi ügyész esetében rögzíti, hogy vezetői pótlékokra nem jogosult, ha az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumban vagy az NVVH-ban szakmai vezetői tisztséget (főosztályvezető, osztályvezető) tölt be, hiszen az Üjt. 59. § (2) bekezdése szerint nem jogosult pótlékokra.

Az Üjt. kapcsolódó rendelkezései kiegészülnek az NVVH-ba beosztott ügyészre vonatkozó szabályokkal, biztosítva a jogintézmény teljes körű integrálását az ügyészi szolgálati jogviszony rendszerébe.

211–218. §

A törvény rögzíti azokat a szabályokat az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvényben, amelyek szükségesek az NVVH elnöke Országgyűlés előtti, Alaptörvény szerinti felelősségének érvényesítéséhez. Az Országgyűlésről 2012. évi XXXVI. sz. törvény szerinti házszabályi rendelkezések módosítása többek között az NVVH elnöke plénum előtti megjelenési szabályait, nemzetiségi szószóló általi kérdezhetőségét, a beszámolójának tárgyalási szabályait rögzíti. Kiemelendő, hogy – az Alaptörvény mellett – az Országgyűlés döntésével kapcsolatos, minősített többséget előíró szabályok az Alaptörvény 5. cikk (7) bekezdésének megfelelően az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvényben kapnak helyet: ennek megfelelően a megbízatás megszüntetése az NVVH elnöke és elnökhelyettese esetében az országgyűlési képviselők kétharmadának, a mentelmi joggal kapcsolatos döntések pedig a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával valósulhatnak meg.

226. §

A törvény rögzíti, hogy közérdekben okozott sérelem megszüntetése érdekében az NVVH keresetet indíthat a szerződés semmisségének megállapítása vagy a semmisség jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt.

256–260. §

A törvény alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását az NVVH is kezdeményezheti, ha a feladatköre ellátása során a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomására. Lényeges továbbá, hogy a törvény a Közbeszerzési Döntőbizottság részére jelzési kötelezettséget állapít meg az NVVH felé jogszabálysértés észlelése esetére.

268–269. §

A jogi képviselőre vonatkozó rendelkezések kiegészítése szükségessé vált annak érdekében, hogy az NVVH – feladatköréhez igazodóan – saját jogtanácsosai és beosztott ügyészei útján képviselhesse magát a polgári perekben. A módosítások egységesen beemelik az NVVH-t az ügyészség mellett azon szervek körébe, amelyek külön törvényi felhatalmazás alapján jogosultak perindításra, perbeli részvételre, illetve a bíróság előtti fellépésre.

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény több rendelkezése kiegészül az NVVH-ra való utalással, biztosítva, hogy az NVVH minden olyan, a hatáskörébe tartozó eljárási helyzetben felléphessen, amelyben az ügyészség eddig jogosult volt. Ez a jogtechnikai megoldás garantálja az NVVH eljárási szerepének integrációját a polgári peres eljárások rendszerébe.

270–276. §

A módosítások célja, hogy az NVVH – az ügyészséghez hasonlóan – felhívással és fellépéssel élhessen a közigazgatási hatóságok jogsértő döntéseivel szemben. A szabályozás biztosítja, hogy a hatóság az NVVH felhívása alapján a kifogásolt döntést korlátozás nélkül módosíthassa vagy visszavonhassa, még akkor is, ha az adott eljárási jogszabály ezt egyébként nem teszi lehetővé.

A közigazgatási perindítási jogosultság kiterjesztése lehetővé teszi, hogy az NVVH a hatóság jogsértő döntése vagy mulasztása esetén közigazgatási pert indítson. Ez a megoldás biztosítja, hogy a vagyonvisszaszerzési feladatok ellátása során a Hivatal hatékonyan érvényesíthesse a jogszerű működés követelményét.

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény kiegészítése biztosítja, hogy az NVVH képviselőit a jogosult személyekre az ügyészekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Ez egységesíti a perbeli fellépés jogi kereteit, és biztosítja, hogy az NVVH a közigazgatási perekben az ügyészséghez hasonló eljárási pozíciót élvezzen.

A perindítási és mulasztási perindítási jogosultság kiterjesztése az NVVH-ra lehetővé teszi, hogy az NVVH a feladatkörébe tartozó ügyekben önállóan lépjen fel a bíróság előtt.

282–300. §

Az igazságszolgáltatás, azon belül különösen a büntetőeljárás kezdeti szakaszainak teljes körű, időszerű és hatékony lefolytatása meghatározó jelentőséggel bír a közhatalom gyakorlásával, valamint a közvagyon kezelésével összefüggésben elkövetett bűncselekmények felderítése és üldözése szempontjából. E bűncselekmények jelentős része összetett, szervezeten elkövetett, rejtett pénzügyi műveletekkel, közvetett tulajdonosi struktúrákkal, gazdasági társaságok felhasználásával, közbeszerzési vagy támogatási rendszerek érintettségével, illetve adott esetben határon átnyúló vagyonnal függhet össze. Ezért a hatékony fellépés nem kizárólag a klasszikus büntetőeljárási eszközök időszerű alkalmazását, hanem a pénzügyi információk célzott hasznosítását, a párhuzamos pénzügyi nyomozások lefolytatását, a tényleges tulajdonosi információk feltárását, valamint a bűnügyi vagyon korai azonosítását, biztosítását és visszaszerzését is megköveteli. E körben nemcsak a nyomozás, hanem – amennyiben annak törvényi feltételei fennállnak – az előkészítő eljárás lefolytatása is kiemelt szerepet tölt be. Ezen eljárási szakaszok eredményessége alapvetően befolyásolja, hogy sor kerülhet-e az elkövetők büntetőjogi felelősségre vonására, továbbá arra, hogy a bűncselekményből származó vagy azzal összefüggő vagyon felkutatása, biztosítása és visszaszerzése ténylegesen megtörténjen.

A jogalkotó e célok jelentőségét már a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 2023-ban hatályba lépett módosításaival, így különösen a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény CV/A. Fejezetében szabályozott külön eljárás megalkotásával is elismerte. A jelen módosítás ugyanakkor új szintre emeli a közhatalom gyakorlásával és a közvagyon kezelésével kapcsolatos bűncselekmények elleni fellépést. A szabályozás célja egy olyan, e feladatokra

kifejezetten felkészített szerv büntetőeljárási szerepének kialakítása, amely meghatározott ügyekben az ügyészség egyes feladatait és jogköreit átvéve képes beavatkozni az eljárás menetébe. A módosítás mögött álló jogpolitikai cél összhangban áll a nemzetközi értékelési rendszerek elvárásaival és a kockázatalapú megközelítés követelményével: azokban az ügyekben indokolt különös szakosodással és megerősített intézményi jogosítványokkal fellépni, amelyek a közhatalom integritását, a közpénzek védelmét, az Európai Unió vagy a nemzeti költségvetés pénzügyi érdekeit, illetve a pénzmosás, korrupció vagy szervezett bűnözés elleni fellépés tényleges eredményességét kiemelten érintik.

Az NVVH büntetőeljárási rendeltetése ennek megfelelően az, hogy az ügyészségi szerepkör egyes elemeit gyakorolva járjon el azokban az esetekben, amelyekben az NVVH belépése várhatóan hatékonyabban szolgálhatja mind a bűnüldözési, mind a bűnügyi vagyon visszaszerzésére irányuló célok érvényesülését. Az NVVH rendeltetése nem általános ügyelvonási mechanizmus megteremtése, hanem célhoz kötött, kockázatalapú, szakosított beavatkozási lehetőség biztosítása olyan ügyekben, amelyekben a korrupciós, pénzmosási, vagyonelejrtési, tényleges tulajdonosi, közbeszerzési, költségvetési vagy határon átnyúló elemek miatt a dedikált szerv fellépése indokolt. Az NVVH eljárása tehát nem válik automatikussá valamennyi, a törvényben meghatározott bűncselekmény miatt folyamatban lévő büntetőeljárásban. Az NVVH kizárólag akkor lép az ügyészség helyébe, ha az adott ügy körülményeinek értékelését követően határozatot hoz az ügy saját hatáskörbe vonásáról. E döntés során különösen értékelhető az ügy társadalmi súlya, rendszerszintű korrupciós vagy közpénzügyi kockázata, a vagyoni hátrány nagysága, a bűnügyi vagyon biztosításának sürgőssége, a pénzügyi információk és gyanús ügyleti jelzések felhasználhatósága, a tényleges tulajdonosi háttér feltárásának szükségessége, a nemzetközi együttműködés igénye, valamint az, hogy a folyamatban lévő eljárásban szükséges-e a szervnél rendelkezésre álló speciális kompetencia.

Fontos tehát egyértelművé tenni, hogy az NVVH hatásköre kételemű: egyrészt a törvényben meghatározott bűncselekmények esetén merülhet fel, másrészt ebben a körben is csak akkor, ha formális döntés születik a saját hatáskörbe vonásról. Ha a kételemű hatáskörből valamelyik hiányzik, de az ügy mégis valamilyen oknál fogva az NVVH-hoz kerülne, akkor az általános büntetőeljárási szabályozás értelmében az NVVH átteszi az ügyet a hatáskörrel rendelkező büntetőeljárást lefolytató szervhez. Hozzá kell tenni, hogy az eljárás folyamatában az NVVH hatáskörének elemei közül kizárólag a bűncselekmények minősítése változhat akként, hogy a hatáskör megszűnését eredményezi. Ennek hiányában a saját hatáskörbe vont ügyet az NVVH nem adhatja át, változatlan bűncselekményi minősítés mellett a saját hatáskörbe vonásról szóló határozatát nem helyezheti hatályon kívül.

A szabályozás egyértelművé teszi az ügy saját hatáskörbe vonásának az ügyészség hatáskörére gyakorolt joghatását. Az NVVH saját hatáskörbe vonásával nem csupán az NVVH eljárási hatásköre nyílik meg, hanem egyidejűleg megszűnik az ügyészség azon, e törvényben meghatározott hatásköreinek gyakorlási lehetősége is, amelyek az ügy saját hatáskörbe vonása következtében az NVVH-hoz kerülnek. Az ügyészség ugyanakkor továbbra is gyakorolhatja azokat a hatásköröket, amelyeket az ügy saját hatáskörbe vonása nem érint, így különösen a törvényesség érdekében igénybe vehető jogorvoslati jogosultságait.

A szabályozás emellett biztosítja, hogy az ügy saját hatáskörbe vonása ne vezessen valamely halaszthatatlan eljárási cselekmény elmaradásához vagy eredménytelenségéhez. Ennek érdekében az ügyészség a hatáskörének korlátozása ellenére is köteles elvégezni azt az eljárási cselekményt, amelynek elvégzésére az ügy saját hatáskörbe vonása hiányában jogosult lenne, amennyiben az NVVH előzetes tájékoztatása, illetve intézkedésének bevárása olyan késedelemmel járna, amely az eljárási cselekmény eredményességét veszélyeztetné. E kötelezettség célja, hogy az ügyészség a halaszthatatlan intézkedések megtételével támogassa az NVVH eljárását.

A saját hatáskörbe vonásról szóló döntés olyan, az NVVH büntetőeljárási beavatkozását megalapozó határozat, amely ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye. A jogorvoslat kizárása e döntés sajátos eljárásszervezési jellegére tekintettel indokolható, ugyanakkor a döntésnek a törvényben meghatározott feltételeken, objektív szempontokon és megfelelő indokoláson kell alapulnia. E döntés meghozatalával az NVVH az adott eljárásban elfoglalja az ügyészség helyét, és főszabály szerint gyakorolhatja mindazokat a büntetőeljárási jogköröket, amelyeket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény az eljárás adott szakaszában az ügyészséghez telepít. A szabályozás ezáltal nem párhuzamos ügyészi jogköröket hoz létre, hanem az NVVH-t az érintett ügyben az ügyészség helyébe lépteti.

Az NVVH az ügy saját hatáskörbe vonását követően – az adott ügy típusától függően – elsőfokú, valamint másodfokú jellegű ügyészi jogkörök alanyaként egyaránt eljárhat. Elsőfokú ügyészi jogkörben a kizárólagos ügyészségi nyomozási hatáskörbe tartozó ügyben az ügyészséggel azonos eljárási jogosultságokat gyakorolva maga folytathatja le a nyomozást. Ennek során a nyomozó hatóságot az ügyészségi nyomozásra irányadó szabályok szerint nyomozási cselekmények elvégzésére utasíthatja, illetve a törvényben meghatározott nyomozási és bizonyítási cselekményeket maga is elvégezheti.

Elsőfokú ügyészi jellegű feladatot jelent az is, hogy az NVVH az előkészítő eljárást saját maga folytathatja le. Az előkészítő eljárás különös jelentőséggel rendelkezhet azokban az ügyekben, amelyekben a rendelkezésre álló adatok még nem alapozzák meg a bűncselekmény gyanúját, ugyanakkor a közhatalom gyakorlásával vagy a közvagyon kezelésével összefüggő visszaélés lehetőségére utaló körülmények további ellenőrzést tesznek szükségessé.

Másodfokú ügyészi szerepkörében az NVVH a nyomozó hatóság által folytatott nyomozás felett – az eljárás adott szakaszától és büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény rendelkezéseitől függően – felügyeleti, illetve irányítási jogköröket gyakorolhat. Ennek keretében ellenőrizheti a nyomozás törvényességét és szakszerűségét, meghatározhatja a nyomozás irányát, utasítást adhat egyes eljárási cselekmények elvégzésére, továbbá megteheti azokat az intézkedéseket, amelyek az eljárás eredményes befejezéséhez szükségesek. Az NVVH emellett másodfokú ügyészi jogköröket gyakorolva a nyomozást magához vonhatja, valamint egyes eljárási cselekményeket közvetlenül is elvégezhet.

A saját hatáskörbe vonásról rendelkező határozat meghozatalát követően az NVVH főszabály szerint jogosulttá válik az előkészítő eljárás és a nyomozás szabályozásában az ügyészség számára az adott ügyben biztosított valamennyi jogkör gyakorlására. E jogosultság kiterjed mindazon döntések meghozatalára és intézkedések megtételére, amelyekre az ügyészség a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény alapján jogosult vagy köteles lenne (ideértve többek között a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény CV/A. fejezetének az ügyészségre irányadó rendelkezéseit is). A szabályozás ezzel biztosítja, hogy az NVVH ne csupán egyes, tételesen felsorolt intézkedéseket tehessen meg, hanem teljes körűen átvehesse az ügyészi szerepkört az általa saját hatáskörbe vont büntetőeljárásban.

Az NVVH-t az ügyészségi jogkörök a vádemelést követően is megilletik, azonban kizárólag olyan ügyben, amelyet a vádemelést megelőzően már saját hatáskörébe vont. A szabályozás ezáltal biztosítja az eljárási szerep folytonosságát: az a szerv, amely a vádemelés előtt az ügyészségi feladatokat ellátta, a bírósági szakban is képviselheti a vádat, valamint gyakorolhatja a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény szerint az ügyészséget megillető egyéb jogokat. Nincs ezért lehetőség arra, hogy az NVVH kizárólag a tárgyalási vagy más bírósági szakban vonjon el egy ügyet az ügyészségtől. A szerv tehát a vádemelést követően nem hozhat olyan döntést, amellyel az ügyészséget megfosztja az eljárási jogkörei gyakorlásától, és a helyébe lép.

Az NVVH ügyészségi jogkörök gyakorlására vonatkozó felhatalmazását a módosítás jogtechnikai szempontból átfogó utaló rendelkezéssel valósítja meg. Ennek alapján azokban az ügyekben, amelyeket az NVVH saját hatáskörébe vont, a büntető eljárásról szóló törvény ügyészségre vonatkozó rendelkezései alatt – az eltérő szabályokból következő kivételekkel – az NVVH-t is érteni kell. Ez a megoldás szükségtelenné teszi az ügyészség valamennyi jogkörének tételesen történő megismétlését, és biztosítja, hogy az NVVH az eljárás minden szakaszában következetesen és az ügyészséggel azonos eljárási keretek között járasson el. Jogtechnikai szempontból tehát rá kell mutatni arra, hogy ahol a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény ügyészséget, annak egyes szerveit vagy ügyészt említ, ott ezalatt az NVVH-t is érteni kell.

Az ügy saját hatáskörbe vonására vonatkozó felhatalmazás nem kapcsolódik a bűncselekmény elkövetési idejéhez. Az NVVH tehát olyan ügyben is eljárhat, amelynek alapjául szolgáló cselekményt a módosítás hatálybalépését megelőzően követték el, feltéve, hogy a büntetőeljárás lefolytatásának egyéb törvényi feltételei fennállnak. Az időbeli korlátot e tekintetben mindenekelőtt a büntethetőség elévülése jelenti. Az elévülés azonban nem közvetlenül a saját hatáskörbe vonásról szóló döntés meghozatalának, hanem általában a büntetőeljárás megindításának és lefolytatásának képezi a törvényi határát.

Az NVVH büntetőeljárási funkciójának lényeges eleme ezért a hatáskörébe potenciálisan tartozó ügyek folyamatos figyelemmel kísérése. A szerv rendeltetése nem valamennyi releváns ügy automatikus átvétele, hanem annak felismerése, hogy az adott eljárásban fennáll-e olyan körülmény vagy működési rendellenesség, amely az NVVH

beavatkozását indokolja. Ilyen lehet különösen a nyomozás indokolatlan elhúzódása, egyes szükséges eljárási cselekmények elmaradása, a lehetséges bűnügyi vagy felkutatásának vagy biztosításának elégtelensége, illetve bármely olyan anomália, amely veszélyeztetheti a felelősségre vonás vagy a vagyonvisszaszerzés eredményességét. Az ügyek folyamatos figyelemmel kísérésének objektív, dokumentált és kockázatalapú ügykiválasztási szempontokon kell alapulnia. A releváns ügyek kiválasztását támogatja a büntetőeljárásban az a külön rendelkezés is, amely szerint az ügyészség és a nyomozó hatóság közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény esetén elrendelt nyomozásról huszonnégy órán belül köteles tájékoztatni az NVVH-t. A már folyamatban levő ügyekkel kapcsolatban pedig átmeneti rendelkezés rögzíti, hogy a törvény hatályba lépésétől számított hat hónapon belül valamennyi releváns ügyről tájékoztatni kell az NVVH-t a nyomozás állásáról.

A büntetőeljárási jogorvoslati fórumrendszer kialakítása során különös figyelmet igényel, hogy az ügyészség szervezeti hierarchiájához kapcsolódó, a felettes ügyészség, a másodfokú ügyészség vagy a legfőbb ügyész számára biztosított jogorvoslati és felülbírálati jogkörök miként érvényesülhetnek az NVVH eljárásában. Az NVVH szervezeti felépítése nem azonos az ügyészség többszintű szervezetrendszerével, ezért e fórumokat funkcionálisan szükséges leképezni.

Az NVVH eljárásában a másodfokú, illetve felettes ügyészi jellegű jogorvoslati fórum szerepét az NVVH törvény szerint kijelölt vezetője tölti be. Az NVVH törvény szerint kijelölt vezetője jogosult az NVVH eljáró szervezeti egysége vagy tisztviselője által meghozott, jogorvoslattal támadható döntések felülbírálatára, valamint mindazon jogorvoslati döntések meghozatalára, amelyeket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény az ügyészségi szervezetrendszerben a felettes vagy a másodfokú ügyészséghez telepít. A szabályozás meghatározott esetekben arra is felhatalmazhatja az NVVH törvény szerint kijelölt vezetőjét, hogy a legfőbb ügyész számára biztosított egyes jogorvoslati jogköröket gyakorolja.

Amennyiben valamely, a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényben szabályozott háromfokú jogorvoslati rend az NVVH törvény szerint kijelölt vezetője döntésén felül további felülbírálati fórum biztosítását teszi szükségessé, e fórumként bíróság járhat el. Az eljárás nyomozási szakaszában ez értelemszerűen a nyomozási bíró lehet. A bírósági felülbírálat ilyen esetben a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényben meghatározott felülbírálati indítványhoz kapcsolódó jogorvoslati rend megfelelő alkalmazásával történhet. E megoldás egyszerre biztosítja a jogorvoslati jog valóban érvényesülését, a jogorvoslati fórumok függetlenségét, valamint azt, hogy az NVVH szervezeti sajátosságai ne eredményezzék a büntetőeljárásban egyébként rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek szűkülését.

A bírósági jogorvoslati fórumrendszerben is szükségesek speciális rendelkezések a folyamatok megfelelő működéséhez. A rendes jogorvoslati fórumrendszerben a fellebbviteli bíróság mellett működő ügyészi szervnek az NVVH szervezeti struktúráján belül való leképezése tett szükségessé módosító rendelkezést. A rendkívüli jogorvoslatok tekintetében pedig rögzíteni kellett, hogy az ügyészség és az NVVH jogkörei ne konkuráljanak egymással, mert az esetleg kialakuló szakmai ellentét kezelhetetlen helyzetet eredményezett volna a büntetőeljárásban. Másrészt el kellett lépni attól a hagyományos felfogástól is, hogy a Kúria előtt csak az ügyészi szervezet járhat el a jogorvoslati eljárásban. Ennek oka, hogy az NVVH jogorvoslatokkal kapcsolatos szakmai álláspontjának képviselete nem ruházható az ügyészségre, mert az ellentmondásos helyzetekhez, felelősség határok összemosódásához vezethetne. Egyetlen rendkívüli jogorvoslati forma szerepel kivételként a javaslatban, a jogorvoslat a törvényesség érdekében, amely változatlanul legfőbb ügyészi kompetencia marad. A különbségtétel oka, hogy a „jogorvoslat a törvényesség érdekében” jelentősen korlátozott, a terhelt terhére joghátrányt nem eredményező rendkívüli perorvoslati eljárás, amelynek elsődleges célja a joggyakorlat egységének és törvényességének biztosítása, míg az NVVH nem a törvényesség absztrakt őréként, hanem hangsúlyosabban operatív szemléletű szervként működik majd, így a szóban forgó perorvoslat továbbra is a Legfőbb Ügyészségre és a Kúriára hárul.

A külön eljárásra vonatkozó szabályozás kizárja, hogy az NVVH fiatalok elleni büntetőeljárásban eljárjon. Ezzel szemben lehetőséget biztosít, hogy az NVVH katonai büntetőeljárásban betöltse szerepkörét. Ezekben az eljárásokban az NVVH részéről nincs szükség külön személyi kvalifikációra, kijelölésre vagy katonai szolgálati viszonyra, hanem az NVVH tagja enélkül is eljárhat.

303–310. §

A módosítások célja, hogy az NVVH adóigazgatási eljárásokban betöltött szerepe egyértelmű, törvényi szinten rögzített és az ügyészséghez hasonló hatékonyságú legyen. A szabályozás az NVVH-t olyan eljárási jogosultságokkal ruházza fel, amelyek biztosítják, hogy a vagyonvisszaszerzési feladatok ellátása során az adóhatóságokkal irányában fellépessen, ellenőrzést kezdeményezhessen, valamint felhívással élhessen.

A módosítások kiegészítik az adóellenőrzés kötelező lefolytatásának eseteit az NVVH megkeresésével. Ez biztosítja, hogy az NVVH által feltárt vagy jelzett körülmények esetén az állami adóhatóság és az önkormányzati adóhatóságok kötelesek legyenek adóellenőrzést indítani. A szabályozás célja, hogy az NVVH vagyonvisszaszerzési feladatai ne ütközzenek akadályba az adóhatósági ellenőrzés elmaradása miatt.

A rendelkezések az NVVH-t az Állami Számvevőszék elnökével és az önkormányzati képviselő-testülettel azonos szintű jogosultsággal ruházzák fel: ha a rendelkezésére álló adatok alapján az adóhatóság a megkülönböztetés nélküli eljárás elvét sértve mellőzi egyes adózók vizsgálatát, az NVVH ellenőrzést kezdeményezhet. Ez a garancia arra, hogy az adóhatósági ellenőrzések ne legyenek szelektívek, és ne sértsék a jogszerű eljárás követelményeit.

A felüellenőrzés elrendelésének szabályai kiegészülnek az NVVH-ra való utalással. A módosítás biztosítja, hogy az NVVH kezdeményezése esetén a felettes szerv felüellenőrzést folytasson le már lezárt időszak tekintetében is.

A jogorvoslati és felhívási szabályok kiegészítése az NVVH-ra való utalással az ügyészséghez hasonló jogintézményt hoz létre. Az NVVH felhívása alapján az adóhatóság a kifogásolt döntést korlátozás nélkül módosíthatja vagy visszavonhatja, akkor is, ha ezt más jogszabály nem teszi lehetővé. Ez a megoldás biztosítja, hogy az NVVH fellépése ténylegesen eredményes lehessen.

A módosítások lehetővé teszik, hogy az NVVH – az ügyészséghez hasonlóan – közigazgatási pert indítson az adóhatóság végleges döntése vagy mulasztása ellen, ha a felhívásban megállapított határidő eredménytelenül telt el.

A törvény több ponton kiegészül az NVVH-ra való utalással, hogy az új jogintézmény teljeskörűen beépüljön az adóigazgatási rendtartás rendszerébe.

355. §

A módosítások a vármegyék elnevezésének megére történő visszamódosítása érdekében szükségesek.